

ODPIS

Sygn. akt VIII U 181/16

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodniczący SSO Maciej Nawrocki

Protokolant st. prot. sąd. Magdalena Pelz

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2016r. w Poznaniu

odwołania **M. K.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.

z dnia 30 listopada 2015r., znak: (...)

w sprawie **M. K.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.

o wysokość świadczenia

oddala odwołanie

/-/ Maciej Nawrocki

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 listopada 2015 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P., na podstawie art. 110, art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.; dalej: ustawa emerytalno-rentowa), po rozpoznaniu wniosku złożonego dnia 27 października 2015 r., odmówił M. K. prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem aktualnej kwoty bazowej.

W uzasadnieniu wskazał, iż wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia ustalony z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia wynosi 244,18%. Natomiast wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym złożył wniosek o przeliczenie emerytury wynosi 209,56%. Wobec powyższego organ rentowy uznał, iż w/w wskaźniki nie są wyższe od wskaźnika ustalonego decyzją przyznającą prawo do świadczenia, tj. 279,01% oraz nie są wyższe od wskaźnika 250% i odmówił przeliczenia świadczenia. /vide decyzja w aktach ZUS/

Dnia 31 grudnia 2015 r. (data nadania przesyłki poleconej), w formie i terminie przewidzianym prawem, **M. K.** odwołał się od powyższej decyzji, wskazując, iż przysługująca mu emerytura winna zostać przeliczona według

podstawy wymiaru z uwzględnieniem aktualnej kwoty bazowej na podstawie art. 110a w związku z art. 110 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wobec powyższego wniósł zmianę powyższej decyzji.

W uzasadnieniu podał, iż w jego przypadku organ rentowy postąpił niewłaściwie, gdyż nie zastosowano art. 110a ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony z 10 lat kalendarzowych, tj. z lat 1995-2004 wynosi 275,8%, a dla lat 1996-2005 wynosi 272,4%. Oba te wskaźniki przekraczają 250%. W odniesieniu do wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z 20 lat kalendarzowych, odwołujący wskazał, iż nie jest w stanie się wypowiedzieć, gdyż nie wie jakie lata zostały uwzględnione przez organ rentowy. Ponadto wskazał, iż w jego ocenie intencją wprowadzenia art. 110a jest możliwość jednorazowego przeliczenia świadczenia, gdzie podstawą wyliczenia będzie aktualna kwota bazowa. /vide odwołanie k. 2-4 akt/

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P., w odpowiedzi na odwołanie przytoczył argumentację prawną i faktyczną zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji oraz wniósł o oddalenie odwołania. /vide odpowiedź na odwołanie k. 6-7 akt/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. K. urodził się dnia (...)

Odwołujący od dnia 16 sierpnia 2006 r. pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, którą wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30 marca 2007 r. przyznano na stałe. Przyznając po raz pierwszy świadczenie, organ rentowy w decyzji z dnia 19 października 2006 r. do ustalenia podstawy wymiaru przyjął wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1994 r. do 31 grudnia 2003 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 279,01% i został ograniczony do 250%, gdyż nie może przekraczać tej wysokości. Zakład uwzględnił także 37 lat i 6 miesięcy okresów składkowych oraz 5 lat i 1 miesiąc okresów nieskładkowych.

Wnioskiem z dnia 8 maja 2008 r. odwołujący zwrócił się o przyznanie emerytury, poprzez przyjęcie do ustalenia podstawy wymiaru wcześniej przyznanej renty.

Rozpoznając powyższy wniosek, organ rentowy decyzją z dnia 5 czerwca 2008 r. przyznał M. K. emeryturę od dnia 8 maja 2008 r., tj. od dnia wejścia w życie art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalno-rentowej w nowym brzmieniu. Do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych, tj. od dnia 1 stycznia 1994 r. do dnia 31 grudnia 2003 r. Wskaźnik wysokości wyniósł 279,01% i został ograniczony do 250%. Uwzględniono również 38 lat, 7 miesięcy okresów składkowych oraz 5 lat i 7 miesięcy okresów nieskładkowych.

Kolejnymi decyzjami, organ rentowy przeliczał odwołującemu świadczenie z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia.

Dnia 2 czerwca 2015 r. odwołujący wystąpił o ponowne ustalenie wysokości emerytury, poprzez przeliczenie podstawy wymiaru od zarobków uzyskanych w całości lub w części po przyznaniu świadczenia z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, tj. z lat 1994-2003.

Decyzją z dnia 25 czerwca 2015 r. Zakład odmówił przeliczenia emerytury, zaznaczając, iż wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony z 10 lat kalendarzowych od dnia 1 stycznia 1994 r. do dnia 31 grudnia 2003 r. wynosi 279,01% i podlega ograniczeniu do 250%. Powyższy wskaźnik jest nadal najkorzystniejszy. Organ rentowy wskazał także, iż ponowne przeliczenie podstawy wymiaru może nastąpić po przedłożeniu nowych dokumentów potwierdzających wysokość zarobków za lata 1978-1992 i 206-2014.

Dnia 27 października 2015 r. odwołujący wystąpił z kolejnym wnioskiem o ponowne ustalenie wysokości świadczenia emerytalnego, poprzez przeliczenie na podstawie art. 110a. Do wniosku dołączył kserokopie kart wynagrodzeń za lata 1981-1986, druki Rp-7 za lata 1988-1993 i 2006-2009 oraz 2010-2015.

Zaskarżoną decyzją z dnia 30 listopada 2015 r. Zakład odmówił M. K. prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem aktualnej kwoty bazowej. W uzasadnieniu wskazał, iż wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia ustalony z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia wynosi 244,18%. Natomiast wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym złożył wniosek o przeliczenie emerytury wynosi 209,56%. Wobec powyższego organ rentowy uznał, iż w/w wskaźniki nie są wyższe od wskaźnika ustalonego decyzją przyznającą prawo do świadczenia, tj. 279,01% oraz nie są wyższe od wskaźnika 250% i odmówił przeliczenia świadczenia.

bezsporne; nadto dowód: dokumenty znajdujące się w aktach organu rentowego

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia wynosi 244,18%. Do ustalenia wppw przyjęto najkorzystniejsze lata 1970-1993, 1988-1990 i 1994-2006. Do jego ustalenia przyjęto następujące wynagrodzenia:

- w 1970 r. – 49.413 zł,
- w 1971 r. – 50.097 zł,
- w 1972 r. – 55.169 zł,
- w 1973 r. – 58.406 zł,
- w 1988 r. – 1.423.303 zł,
- w 1989 r. – 4.321.616 zł,
- w 1990 r. – 28.144.951 zł,
- w 1994 r. – 171.346.300 zł,
- w 1995 r. – 24.350,76 zł,
- w 1996 r. – 33.060,03 zł,
- w 1997 r. – 42.454,73 zł,
- w 1998 r. – 49.280,36 zł,
- w 1999 r. – 54.747,44 zł,
- w 2000 r. – 55.262,97 zł,
- w 2001 r. – 62.001,43 zł,
- w 2002 r. – 64.232,24 zł,
- w 2003 r. – 64.720,48 zł,
- w 2004 r. – 69.946,66 zł,
- w 2005 r. – 76.761,28 zł,
- w 2006 r. – 67.282,06 zł.

Natomiast wskaźnik podstawy wymiaru z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok złożenia wniosku o emeryturę (lata 1995-2014) wynosi 209,56%. Do ustalenia wvpw przyjęto lata 1999-2008, a więc przypadające w części po przyznaniu emerytury. Uwzględniono następujące kwoty wynagrodzeń:

- w 1999 r. – 54.747,44 zł,
- w 2000 r. – 55.262,97 zł,
- w 2001 r. – 62.001,43 zł,
- w 2002 r. – 64.232,24 zł,
- w 2003 r. – 64.720,48 zł,
- w 2004 r. – 69.946,66 zł,
- w 2005 r. – 76.761,28 zł,
- w 2006 r. – 67.282,06 zł,
- w 2007 r. – 12.474,01 zł,
- w 2008 r. – 16.100,00 zł.

dowód: pismo ZUS (k. 19)

Powyższy – całkowicie bezsporny – stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach ZUS i aktach sądowych.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty zgromadzone w aktach sprawy oraz w aktach pozwanego organu rentowego. Dokumenty te zostały sporządzone przez podmioty uprawnione w ramach przysługujących im kompetencji, w przewidzianej prawem formie. Ich treść i forma nie były kwestionowane przez strony, a Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Sąd zważył, co następuje:

Kwestią sporną było to, czy odwołujący może domagać się przeliczenia emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalno-rentowej poprzez przyjęcie do ustalenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynagrodzeń z lat 1997-2006.

Zgodnie z art. 110a ust. 1 i 2 ustawy emerytalno-rentowej, wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Natomiast zgodnie z art. 110 ust. 3 ustawy emerytalno-rentowej, okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, z uwzględnieniem art. 176.

Artykuł 110a został wprowadzony do ustawy emerytalno-rentowej z dniem 1 maja 2015 r. Przepis ten umożliwia ponowne ustalenie wysokości emerytury od przeliczonej podstawy wymiaru także w przypadku, gdy wskaźnik

wysokości podstawy wymiaru jest niższy od poprzednio ustalonego. Ponownego ustalenia wysokości emerytury dokonuje się po spełnieniu następujących warunków:

- do obliczenia podstawy wymiaru emerytury wskazane zostały zarobki (podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe) przypadające w całości lub w części po przyznaniu emerytury,
- zarobki obejmują okres 10 kolejnych lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury od przeliczonej podstawy wymiaru lub dowolnie wybranych 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury,
- nowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy niż 250%.

Do przeliczenia emerytury na zasadach określonych wyżej, stosuje się aktualnie obowiązującą kwotę bazową.

Przeliczenie świadczenia na podstawie art. 110a ustawy emerytalno-rentowej przysługuje ubezpieczonemu pobierającym świadczenia ze „starego systemu”, którzy po przyznaniu emerytury nadal pracowali. Aby uzyskać prawo do obliczenia na nowo wysokości świadczenia na podstawie art. 110a ustawy emerytalno-rentowej należy wskazać okresy zatrudnienia, które przypadają w całości lub w części po przyznaniu emerytury (w przypadku wnioskodawcy do obliczeń musi być przyjęty któryś rok z lat 2008-2014). Z możliwości ponownego przeliczenia można skorzystać tylko wtedy, gdy nowo obliczony wskaźnik jest wyższy od 250 % podstawy wymiaru świadczenia. Przeliczenie polega jedynie na przyjęciu we wzorze służącym do ponownego obliczenia emerytury nowej kwoty bazowej – tj. pochodzi ona z roku, w którym następuje przeliczenie (w przypadku wnioskodawcy byłaby to kwota z 2015 r.). Podkreślić należy, że dla obliczenia emerytury według art. 110a nie ma znaczenia, czy nowo obliczony wskaźnik będzie wynosił – jak chce wnioskodawca 266,73 %, czy inną wartość większą niż 250%, gdyż nadal obowiązuje ograniczenie wskaźnika do 250 % (art. 15 ust. 5 ustawy emerytalno-rentowej).

W toku postępowania organ rentowy dokonał hipotetycznego przeliczenia wskaźnika wwpw emerytury odwołującego przyjmując do ustalenia wwpw:

- (i) zarobki z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia lata 1970-1973, 1988-1990 i 1994-2006 – ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 244,18%,
- (ii) zarobki z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok złożenia wniosku o emeryturę uwzględniono lata 1999-2008 – ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 209,56%.

Odwołujący nie kwestionował przyjętych przez organ rentowy kwot wynagrodzeń. Powyższe oznacza zatem, iż w obu sytuacjach wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie był wyższy niż wskaźnik wskazany w art. 110a ustawy emerytalno-rentowej, tj. 250%.

Niemożliwe było przyjęcie do przeliczenia wwpw lat zaproponowanych przez odwołującego, tj. 1997-2006. Warunkiem przeliczenia jest uwzględnienie zarobków przypadających w całości lub w części po przyznaniu świadczenia. W przypadku art. 110a ustawy emerytalno-rentowej chodzi o konkretne świadczenie, tj. wyłącznie o **emeryturę** (inaczej jest w przypadku art. 110 ustawy emerytalno-rentowej, który traktuje również o przeliczeniu renty). Odwołującego emeryturę przyznano z dniem 8 maja 2008 r., a zatem do obliczeń należało uwzględnić 10 kolejnych lat kalendarzowych począwszy od 2008 r. wstecz.

Na rozprawie w dniu 28 października 2016 r. pełnomocnik odwołującego sformułował następujące argumenty:

1. „w całości lub w części po przyznaniu świadczenia” musi przypadać okres 20 lat, z którego należy wybrać 10 kolejnych lat, ale nie jest tak, że któreś z tych 10 kolejnych lat musi przypadać „po przyznaniu świadczenia”,

2. sformułowanie „po przyznaniu świadczenia” zawarte w art. 110a może oznaczać także rentę, którą odwołujący otrzymał w 2006 r., a nie koniecznie emeryturę którą otrzymał w 2008 r., dlatego można to liczyć tak jak zaproponował odwołujący w piśmie z dnia 7 czerwca 2016 r., tj. przy uwzględnieniu wynagrodzeń z lat 1997-2006,

3. przy przeliczeniu współczynnika za rok 2006 należy uwzględnić, że odwołujący był zatrudniony tylko przez część roku i na część etatu, wyliczenie przedstawiono w piśmie z dnia 28 października 2016 r., tj. gdzie przyjęto lata 1999-2008.

Odnosząc się do powyższych argumentów, wskazać należy, iż art. 110a ustawy emerytalno-rentowej daje możliwość przyjęcia do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury wynagrodzeń przypadających w całości lub w części po przyznaniu emerytury, z okresu ustalonego z uwzględnieniem art. 15 ust. 1 i 2, tj.: z okresu kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłosił wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury, lub z dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał on ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury. Jak już wyżej wskazano, do przeliczenia świadczenia możliwe jest wyłącznie uwzględnienie wynagrodzeń w całości lub w części po przyznaniu świadczenia. Skoro odwołującemu w 2008 r. przyznano emeryturę, to tym samym do przeliczenia świadczenia należy uwzględnić nie tylko lata od roku 2008 wstecz, ale również lata po 2008 r., a co najmniej rok 2009. Przeliczenie świadczenia z uwzględnieniem lat wskazanych przez odwołującego w piśmie z dnia 7 czerwca 2016 r., jak i z dnia 28 października 2016 r. okazuje się zatem niemożliwe.

Nieuzasadnione jest także stanowisko wnioskodawcy, iż art. 110a ustawy emerytalno-rentowej pozwala na przeliczenie emerytury również w przypadku ubezpieczonego, który wcześniej miał przyznane prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy i przeliczenie świadczenia z uwzględnieniem wynagrodzeń uzyskanych przed i po przyznaniu renty. W przypadku odwołującego, któremu przyznano rentę od 2006 r. oznaczałoby to przyjęcie wynagrodzeń zarówno przed tym rokiem, jak i po 2006 r. Z treści art. 110a ustawy emerytalno-rentowej wynika wprost, iż dokonuje się przeliczenia emerytury. Tym samym niemożliwe okazało się przeliczenie świadczenia według sposobu zaproponowanego przez odwołującego.

Chybiony jest również argument o możliwości obliczenia współczynnika za 2006 r. w sposób proporcjonalny, tj. uwzględniający fakt, że odwołujący pracował tylko przez część roku i na część etatu. Taki mechanizm przewiduje wyraźnie jedynie art. 174 ust. 3b ustawy emerytalno-rentowej dotyczący obliczania podstawy wymiaru kapitału początkowego; w świetle art. 15 ust. 4 ustawy emerytalno-rentowej brak podstaw, by taki mechanizm stosować w odniesieniu do obliczania wwpw świadczenia.

Mając zatem na uwadze powyższe ustalenia i rozważania stwierdzić należy, że decyzja organu rentowego o odmowie przeliczenia świadczenia jest prawidłowa, a argumenty i zarzuty odwołującego były nietrafne.

Wobec braku uzasadnionych podstaw odwołania, Sąd na podstawie 477¹⁴ § 1 kpc oraz cytowanych przepisów prawa materialnego odwołanie od decyzji z dnia 30 listopada 2015 r. **oddalił**.

/-/ Maciej Nawrocki